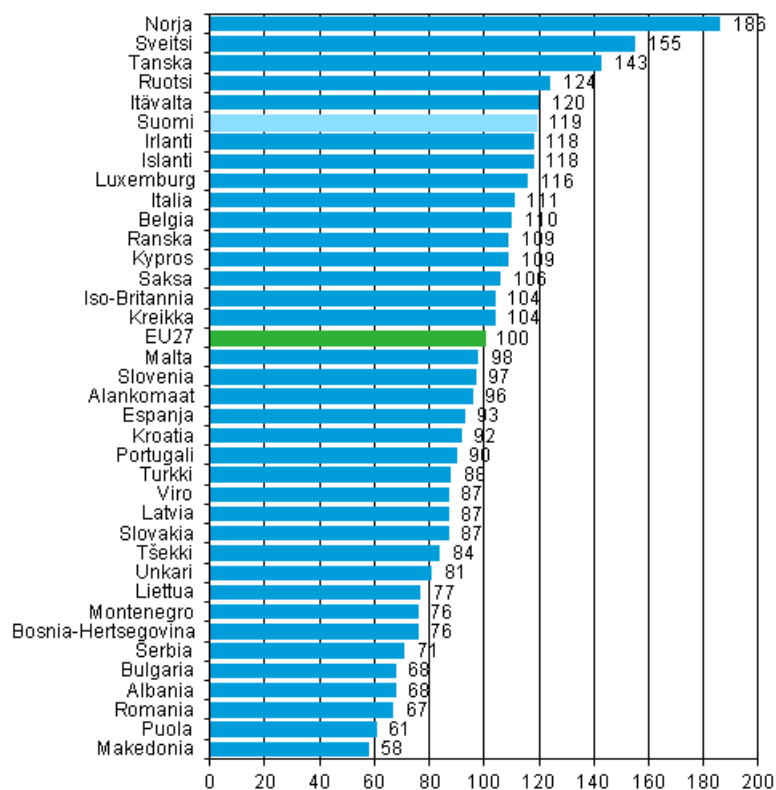


# Kansainvälinen hintavertailu 2012

## Ruoka ja alkoholittomat juomat Suomessa 19 prosenttia EU:n keskitasoa kalliimpia

Vuoden 2012 keväällä tehdyn ruoan ja alkoholittomien juomien hintavertailun mukaan kuluttajahinnat ovat Suomessa 19 prosenttia EU:n keskiarvon yläpuolella. EU:n sisällä kallein hintataso on Tanskassa, jossa ruokakori maksaa yli kaksinkertaisesti verrattuna halvimpaan EU-maahan Puolaan. Vertailussa käytetyt hinnat ovat vuoden 2012 keskihintoja.

### Ruuan ja alkoholittomien juomien hintataso Euroopan maissa vuonna 2012, EU27=100



Euromaista Suomen kanssa samaan noin 20 prosenttia EU-keskiarvon ylittävään ryhmään kuuluvat Itävalta, Irlanti ja Luxemburg. Pohjoismaihin verrattaessa Suomi kuuluu edullisempaan puoliskoon, mikä johtuu osaltaan skandinaavisten kruunujen vahvistumisesta suhteessa euroon. Vertailussa kruunujen vahvistuminen nostaa näiden maiden hintatasoa.

Alkoholijuomissa Suomi on EU:n kallein hintojen ollessa 75 prosenttia EU:n keskiarvoa korkeammat. EU:n halvinta alkoholia nautitaan Bulgariassa. Erilaisten verotuskäytäntöjen vuoksi erot eri maiden alkoholien hinnoissa ovat erittäin suuret.

Tupakkatuotteet ovat Suomessa keskihintaisia, lähellä EU-maiden keskiarvoa. EU:n kalleinta tupakka on Irlannissa ja Iso-Britanniassa, joissa hintataso on liki kaksinkertainen EU-keskiarvoon verrattuna. Halvimmissa EU-maissa Unkarissa, Liettuassa, Bulgariassa ja Puolassa tupakan hinta on alle 60 prosenttia EU:n keskiarvosta. Myös tupakan verotus vaihtelee suuresti maittain.

Kaikissa edellä mainituissa tuoteryhmissä Norja on Euroopan kallein ja Makedonia edullisin maa. Ruoka ja alkoholittomat juomat maksavat liki 90 prosenttia enemmän Norjassa kuin EU:ssa keskimäärin, Makedoniassa noin 60 prosenttia EU:n keskiarvosta. Norjassa alkoholijuomien ja tupakan hintataso on lähes kolminkertainen EU:n keskiarvoon nähden. Makedoniassa alkoholijuomat maksoivat 35 prosenttia alle EU:n keskiarvon. Useissa Balkanin alueen maissa tupakan hintataso on alle kolmasosan EU:n keskiarvosta.

Lisätietoja tuoteryhmäkohtaisista hintatasoista löytyy Liitetaulukosta 1.

Tiedot perustuvat Eurostatin ECP (European Comparison Programme) -hintavertailuohjelmaan, jossa ovat mukana EU:n 27 jäsenvaltiota, liittyvä maa Kroatia, neljä ehdokasmaata (Makedonia (EJTM), Montenegro, Serbia ja Turkki), Länsi-Balkanin maat (Albania, Bosnia-Herzegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Vertailussa oli mukana noin 500 tuotetta. Suomea koskevan hinta-aineiston tutkimukseen on koonnut Tilastokeskus.

Laajemmin tuloksia esitellään Eurostatin julkaisemassa Statistics in Focus (SIF) Economy and Finance -sarjan julkaisussa numero 15/2013. Julkaisu löytyy Internetistä osoitteesta: [Eurostatin julkaisu](#)

# Sisällys

## Taulukot

### Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ruoan, juomien ja tupakan hintataso Euroopan maissa vuonna 2012, EU27=100.....4

Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu.....5

## Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ruoan, juomien ja tupakan hintataso Euroopan maissa vuonna 2012, EU27=100

Valtio	Tuoteryhmä			
	Ruoka	Alkoholittomat juomat	Alkoholijuomat	Tupakka
Norja	184	204	288	270
Sveitsi	159	116	120	131
Tanska	139	190	140	115
Ruotsi	124	126	161	132
Itävalta	121	113	96	86
Luxemburg	119	101	90	81
Suomi	118	128	175	102
Islanti	117	124	212	131
Irlanti	117	131	162	199
Italia	113	90	98	99
Belgia	110	104	97	95
Ranska	110	96	88	129
Kypros	109	114	110	82
Saksa	106	104	82	102
Kreikka	104	111	131	74
Iso-Britannia	102	118	143	194
EU27	100	100	100	100
Slovenia	98	91	101	67
Alankomaat	97	90	96	108
Malta	97	109	109	88
Espanja	94	85	87	83
Kroatia	90	108	103	57
Portugali	90	95	89	84
Turkki	87	99	205	64
Viro	86	98	102	62
Slovakia	85	104	91	73
Latvia	85	111	111	64
Tšekki	82	98	96	69
Unkari	80	87	79	52
Montenegro	75	85	95	34
Liettua	75	100	94	55
Bosnia-Hertsegovina	75	84	84	34
Serbia	70	77	78	30
Bulgaria	67	79	67	57
Romania	67	74	75	68
Albania	66	91	72	27
Puola	60	79	93	58
Makedonia	58	65	65	25

# Laatuseloste: Kansainvälinen hintavertailu

## 1. Tilastotietojen relevanssi

### 1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Kansainvälinen hintavertailu on Eurostatin johdolla vuosittain laadittava EU- ja EFTA-maiden hintatasoa ja hintatasolla korjattavaa bruttokansantuotetta (BKT) koskeva tilasto. Tilastokeskus kerää Suomea koskevat tiedot tähän tutkimukseen, jonka pääasiallisena tavoitteena on tuottaa ns. ostovoimapariteetit (OVP) (engl. purchasing power parities l. PPP). Ostovoimapariteettien avulla pyritään mahdollistamaan reaaliset BKT-volyymivertailut ohjelmaan osallistuvien maiden kesken.

Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja perustuu kussakin maassa Eurostatin ja OECD:n koordinoimina tehtyihin hintatutkimuksiin. OECD päivittää tuoreimpien hintavertailujen tulokset inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla kuvaamaan ilmoitettua ajankohtaa. Yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja löytyy Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukoista. Eurostat julkaisee Statistics in Focus -sarjassa tuoteryhmäkohtaisia hintatasoindeksejä. Nämä löytyvät Kansainvälinen hintavertailu -tilaston liitetaulukosta.

Hintatasovertailuissa tarkastellaan samantyyppisten hyödykkeiden hintoja eri maissa. Yksityisen kulutuksen osalta hyödykkeiden painorakenne muodostetaan kotitalouksien kulutuksen mukaiseksi. Koska kulutustottumukset eri maissa ovat erilaisia, vertailuun kustakin maasta mukaan otettavat tavarat ja palvelut valitaan kansallisten tilastovirastojen, OECD:n ja Eurostatin yhteistyönä. Yksityistä kulutusta koskeva hinta-aineisto kerätään tuoteryhmittäin kolmen vuoden jakson aikana.

Hintakeruuliikkeiden tiedot, kerättävät hintatiedot sekä yksityiskohtaiset tiedot kerättävistä hyödykkeistä ovat salassa pidettäviä.

### 1.2 Tilaston keskeiset käsitteet, käytetyt luokitukset, tutkimuskohde, tietojen kerääjä ja tiedonantajat

Tilastot perustuvat Eurostatin European Comparison Programme -hintavertailuohjelmaan (ECP), jossa ovat mukana EU:n 27 jäsenvaltiota, viisi ehdokasmaata (Kroatia, Makedonia (EJTM), Montenegro, Turkki ja Serbia), Länsi-Balkanin maat (Albania ja Bosnia-Herzegovina) ja kolme EFTA-maata (Islanti, Norja ja Sveitsi). Kussakin maassa paikalliset tilastovirastot vastaavat omasta kansallisesta tiedonkeruusta.

Ostovoimapariteettiohjelmassa käytettävät luokitukset perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitöjärjestelmään (EKT 95).

Yksityisessä kulutuksessa sovelletaan yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaista luokitusta (COICOP). Yksityinen kulutus on jaettu seuraavasti:

- 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat
- 02 Alkoholijuomat ja tupakka
- 03 Vaatetus ja jalkineet
- 04 Asuminen, vesi, sähkö ja muut
- 05 Kalusteet, kotitalouskoneet ja yleinen kodinhoito
- 06 Terveys
- 07 Liikenne
- 08 Viestintä
- 09 Kulttuuri ja vapaa-aika
- 10 Koulutus
- 11 Ravintolat ja hotellit
- 12 Muut tavarat ja palvelut

### 1.3 Lainsäädännöllinen perusta ja suositukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisten sääntöjen antamisesta ostovoimapariteetteja koskevan perusaineiston hankkimisesta, laskennasta ja levittämisestä (PPP) annettiin 11.12.2007.

Ostovoimapariteettiohjelmaan lainsäädännöllisesti liittyvät myös EU-asetukset koskien Rakenne- ja Koheesiorahastoja. Myös asetus Euroopan yhteisöjen virkamiesten palkkojen korjauskertoimista edellyttää ostovoimapariteettien laskemista.

## **2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus**

Tuotettavalla perusaineistolla kuten hinnoilla ja bruttokansantuotteen menoerittelyillä tarkoitetaan ostovoimapariteettien laskemiseksi ja laadun varmistamiseksi tarvittavia tietoja. Ostovoimapariteetit lasketaan tavaroiden ja palvelujen kansallisten keskihintojen perusteella. Keräämällä tuotekohtaisia hintoja ja aggregoimalla ne saadaan hintasuhteet (pariteetit) perusnimiketasolle (basic heading).

Käytännössä ensiksi tehdään maapareittaisia vertailuja. Maapareittaisista vertailuista lasketaan Fisherin indeksit. Jotta pariteetit saadaan lasketuiksi, käytetään ns. Eltetö-Köves-Szulc -menetelmää (EKS-menetelmä), jolla indeksit saadaan transitiivisiksi.

Eurostat on laatinut OVP-menetelmäoppaan, jossa esitetään ostovoimapariteettien laadinnan eri vaiheissa käytetyt menetelmät, puuttuvan perusaineiston ja puuttuvien pariteettien estimoinnissa käytetyt menetelmät mukaan luettuina. Menetelmäopasta tarkistetaan aina kun menetelmiin tehdään tärkeitä muutoksia. Siihen voidaan sisällyttää uusia menetelmiä, joilla parannetaan tietojen laatua ja vähennetään kustannuksia tai tietojen toimittajien työtaakkaa. Menetelmäopas löytyy Eurostatin verkkosivulta.

## **3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus**

Ennen tietojen toimittamista Eurostatille kukin jäsenvaltio tarkistaa tietojensa oikeellisuuden seuraaviin tietoihin perustuen:

- enimmäis- ja vähimmäishinnat
- keskihinta ja variaatiokerroin
- hinnoiteltujen hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- hinnoiteltujen edustavien hyödykkeiden määrä perusnimikettä kohti
- havainnoitujen hintojen määrä hyödykettä kohti

Eurostat suorittaa ennen OVP-tulosten viimeistelemistä aggregaattitasolla ainakin seuraaviin indikaattoreihin perustuvia oikeellisuustarkastuksia:

bruttokansantuotteen ja sen pääaggregaattien tasolla:

- BKT:n loppukäyttöjen arvojen ja väestöestimaattien yhdenmukaisuus julkaistujen tietojen kanssa
- asukasta kohti laskettujen volyyymi-indeksien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- hintatasoindexien vertailu nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä

kunkin perusnimikkeen tasolla:

- BKT:n painorakenteen vertaaminen nykyisten ja aikaisempien laskelmien välillä
- puuttuvia tietoja koskeva estimaatti silloin kun sillä on merkitystä

## **4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus**

Eurostat laskee OVP:t jokaiselle kalenterivuodelle.

Eurostat julkaisee lopulliset vuosittaiset tulokset viimeistään 36 kuukauden kuluttua viitevuoden päättymisestä. Julkaistavat tiedot perustuvat Eurostatin käytettävissä viimeistään kolme kuukautta ennen

julkaisupäivää oleviin tietoihin. Säännökset eivät vaikuta komission (Eurostat) oikeuteen julkaista ennakkotietoja ennen kuin viitevuoden päättymisestä on kulunut 36 kuukautta. Eurostatin on julkaistava kustakin jäsenvaltiosta aggregoidulla tasolla vähintään seuraavat tiedot:

- OVP:t BKT:n tasolla
- OVP:t kotitalouksien kulutusmenoista ja todellisesta yksilöllisestä kulutuksesta
- hintatasoindeksit suhteessa yhteisön keskiarvoon
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina (OVS) ilmaistuna

Jos tulokset lasketaan suuremmalle ryhmälle maita, Euroopan unionin jäsenvaltioiden OVP:t säilytetään siitä huolimatta (kiinnitys-periaate). Lopullisia julkaistuja OVP:ja ei tarkisteta. Tietyistä virheistä julkaistaan kuitenkin korjatut tulokset. Poikkeuksellisia yleisiä tarkistuksia voidaan tehdä, jos EKT95:n peruskäsitteisiin on tehty sellaisia muutoksia, että ne vaikuttavat OVP-tuloksiin ja sen myötä jonkin jäsenvaltion BKT:n volyyymi-indeksiin enemmän kuin yhden prosenttiyksikön verran.

## ***5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys***

Eurostat julkaisee *Statistic in Focus* -sarjassa:

- lopulliset OVP-tulokset viitevuodesta 36 kuukauden sisällä (t+36) ja alustavat OVP-tulokset viitevuodesta 12 kuukauden sisällä (t+12)
- BKT:n volyyymi-indeksiä koskevat ennusteet viitevuodesta 5 kuukauden sisällä (t+5)
- yksityisestä kulutuksesta tuloksia eri tuoteryhmittäin

Eurostatin verkkopalvelu:

- em. *Statistics in Focus* -julkaisut
- BKT, kotitalouksien yksilölliset kulutusmenot ja todellinen yksilöllinen kulutus sekä vastaavat luvut asukasta kohti ostovoimastandardina ilmaistuna
- OVP:t ja hintatasoindeksit vuodesta 1995 lähtien

Tilastokeskuksen verkkopalvelu:

- tilastokeskus.fi: hintavertailutuloksia tuoteryhmittäin
- Tilastokeskuksen PX-Web-tietokantataulukko: yksityisen kulutuksen kokonaishintatasoa kuvaava indeksisarja. Indeksit ovat OECD:n, inflaation ja valuuttakurssien muutoksilla, päivittämiä tuoreimpien hintavertailujen tuloksia.

## ***6. Tilastojen vertailukelpoisuus***

Eurostatin koordinoimassa ostovoimapariteettiohjelmassa koko yksityisen kulutuksen "hyödykekori" sisältää noin 2400 erilaista hyödykettä. Eri maiden hintatietojen vertailukelpoisuutta edistävät yhteiset luokitukset ja yhdessä sovitut hyödykekorit.

Kulutuksen osalta hyödykekorin painorakenne muodostetaan todellisen kulutuksen mukaiseksi.

OVP-tulosten ajallista vertailua tulisi kuitenkin välttää.

## 7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Hyödykkeet muuttuvat vaihtuvat ajan myötä. Siksi OVP-tuloksia ei suositella käytettäväksi hintamuutosten tarkasteluun pitkällä aikavälillä.

Suosittelavat käyttötarkoitukset:

- volyymivertailut poikkileikkaustarkasteluna
- maiden asettaminen ryhmiin volyymi-indeksien mukaan
- hintatasovertailut poikkileikkaustarkasteluna

Ei suositeltavia käyttötarkoituksia:

- maiden asettaminen tarkkaan suuruusjärjestykseen volyymi-indeksien mukaan
- kansantalouksien kasvun mittaukset
- teollisuuden tuotos- ja tuottavuusvertailut
- hintatasovertailut tuotetasolla
- valuutan yli- ja aliarvostukset



### Lisätietoja

Harri Kananoja 09 1734 3567

Tomi Liimatainen 09 1734 3490

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

[www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi)

Lähde: Eurostat: Kansainvälinen hintavertailu, Tilastokeskus

*Asiakaspalaute: [www.tilastokeskus.fi/palaute](http://www.tilastokeskus.fi/palaute)*

---

*Tietopalvelu, Tilastokeskus  
puh. 09 1734 2220  
[www.tilastokeskus.fi](http://www.tilastokeskus.fi)*

*ISSN 1799-8379 (pdf)*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy  
puh. 020 450 05  
[asiakaspalvelu.publishing@edita.fi](mailto:asiakaspalvelu.publishing@edita.fi)  
[www.editapublishing.fi](http://www.editapublishing.fi)*